

Register partnerov firmy ešte trápi

ROZHOVOR

Register partnerov verejného sektora sa prijal s dobrým úmyslom. Byrokracia, ktorú prináša, je však pre podnikateľov niekedy až likvidačná. Hovorí to právny riaditeľ Strabagu na Slovensku Radoslav Šály.

Juraj Medvec

juraj.medvec@mafrasslovakia.sk

©hn

Zákon o registri partnerov verejného sektora neprinesol podľa vás len pozitíva. Kde sa objavili nedostatky?

V roku 2016 sme intenzívne rokovali o tomto návrhu zákona. Bola spoločenská objednávka niečo takéto prijať. Nadväzovalo to na kauzy, ktoré vtedy rezonovali v spoločnosti. Inštitúty, na ktoré sme už v tom čase poukazovali, sa neskôr naozaj ukázali ako problematické. V novele z roku 2019 možno nájsť aj naše vtedajšie podnety, ktoré sú dnes odrazené v zákone.

Čo ste napríklad kritizovali?

Kritizovali sme napríklad princíp, podľa ktorého nie je možné, aby si firma overovala konečných užívateľov interne, v rámci firmy, aj keď má veľmi silné právne a compliance oddelenie. Vždy totiž musíte osloviť externú oprávnenú osobu, ktorá nesmie mať nijaké väzby na firmu. Naďalej sme proti tomu, nevidíme v tom pridanú hodnotu.

Minulý rok prišla novela. Zmenilo sa niečo?

V zákone to zostalo aj po novele. Táto vec sa tvári ako nevinná regulátora požiadavka. Ale keď si zoberiete, koľko peňazí musí biznis vynaložiť na ročnej báze, je to alarmujúce. Celkový počet registrovaných subjektov je okolo 30-tisíc. Približné náklady na udržiavanie jedného zápisu na rok sú v priemere približne 1 000 eur na jednu firmu. Len zákonnou požiadavkou, aby sa to zapisovalo a udržiavalo externou firmou, z biznisu uniká ročne 30 miliónov eur na administratívne povinnosti. Je to suma, ktorú by podnikatelia mohli využiť omnoho lepšie ako na udržiavanie zápisu v registri partnerov verejného sektora. Často mám pocit, že štát si myslí, že podnikatelia len čakajú so založenými rukami, akej legislatíve by ešte mohli vyhovieť.

Firmy majú podľa tohto zákona, ako hovoríte, aj ďalšie byrokratické povinnosti. Aké?

Pri registri partnerov máte povinnosť oznámiť zmeny a verifikovať údaje dva razy za rok. Zákon vlastne vyžaduje každých šesť mesiacov cvičenie spočívajúce v overovaní toho, čo už v registri je. Keď však pri Obchodnom registri stačí notifikačná povinnosť, teda povinnosť oznámiť zmeny, prečo pri registri partnerov nestačí to isté? Verifikácie sú, samozrejme, tiež poplatné, a aj preto sa dnes cena na trhu pohybuje v už uvedených sumách. Navyše, neviem o žiadnej inej krajine, ktorá má dva registre konečných užívateľov výhod.

Hovoríte o duplicitne pri uvádzaní údajov. Kde sa evidujú koneční užívatelia výhod?

Dnes sú na Slovensku registrovaní v Obchodnom registri aj v Registri partnerov verejného sektora. Pritom o plánovanom rozšírení Obchodného registra o údaj o konečnom užívateľovi výhod sa hovorilo už v čase, keď sa prijímal zákon o registri partnerov. Požadovala to totiž európska legislatíva. Napriek tomu slovenský parlament vytvoril osobitný register partnerov a následne rozšíril Obchodný register o údaj o konečných užívateľoch výhod, teda o ten istý údaj.

Nastala pri duplicitných zápisoch v poslednom čase nejaká zmena?

Až korekčná novela zákona o obchodnom registri umožnila firmám nezapisovať tento údaj aj do Obchodného registra, ak už je tento údaj zapísaný v registri partnerov. Nič to však nemení na tom,

Udržanie aktuálneho zápisu jednej spoločnosti v registri stojí až tisíc eur mesačne.

SNÍMKA: HN/PETER MAYER

že tu máme dva registre obsahujúce rovnaký údaj. Slovensko nie je taká bohatá krajina, aby vedela financovať dva registre toho istého cez svoj biznisový sektor. Kvôli informáciám o konečných užívateľoch výhod sme museli osloviť ďalšie pobočky a partnerov v našej skupine z iných krajín.

Ako reagovali kolegovia na vaše požiadavky?

Stretávali sme sa s počudovaním, čo od kolegov pýtame a prečo to nemôžeme robiť cez interné zdroje, ale musíme mieniť peniaze na externých dodávateľov. Sú to ďalšie náklady, s ktorými podnikateľ nepočítal. V zahraničí

sme sa stretávali s otázkami, prečo toľko byrokracie, keď ide len o vykázanie konečného užívateľa výhod a v zmysle európskej smernice sa bude na Slovensku tak či tak registrovať. V Obchodnom registri sa konečný užívateľ výhod registruje vlastnými silami. Pri registri partnerov to vlastnými silami neviete urobiť a potrebujete externistu. Na Obchodnom registri je to neverejný údaj, na rozdiel od registra partnerov, kde si viete prečítať aj takzvaný verifikačný dokument obsahujúci zdôvodnenie zápisu konkrétnych osôb za konečných užívateľov výhod. Nehovorím, že to nie je zaujímavé čítanie, ale je to naozaj taká pridaná

hodnota, aby na to podnikateľský sektor vynakladal každý rok 15 až 30 miliónov eur?

Oplatili sa náklady vynaložené na zavedenie registra partnerov?

Sú tam pozitíva, zákonu sa podarilo rozkrýť rôzne veci, ale nie je toho tak veľa, aby to bolo hodné toľkých peňazí, ktoré do toho musí dať každý podnikateľ, čo chce podnikáť so štátom. Dalo sa to urobiť aj ekonomicky šetrnejšie.

Pokuty za porušenie povinností sa nastavili tak, aby pôsobili odstrašujúco. Fungujú?

Niekedy sú sankcie také drakonické, že môžu zname-

KTO JE RADOSLAV ŠÁLY

Je riaditeľ právnej divízie medzinárodnej stavebnej skupiny Strabag na Slovensku. Odborne pôsobí aj vo Zväze stavebných podnikateľov Slovenska, kde sa sústreďuje na verejné obstarávanie stavebných prác.

nať zánik firmy ako takej. Zákon o registri partnerov má dnes sankciu výmazu z registra partnerov na dva roky. To môže byť likvidačné pre firmu, ktorá podniká v sektore, kde sú len štátni klienti. Tieto sankcie neohrozujú len tú konkrétnu firmu, ale môžu ohrozovať aj zamestnanosť v regióne. To už nastoluje sociálne problémy. Ak dnes okresný súd v Žiline uloží sankciu výmazu firmy z registra partnerov, neviete sa proti tomu odvolať. Nie je tu dvojstupňové konanie, ktoré pozná každý občan v bežných prípadoch.

Máte vôbec nejakú možnosť brániť sa proti rozhodnutiu súdu?

Môžete skúsiť ústavnú sťažnosť, ale tá nie je súčasťou štandardných opravných prostriedkov. Som presvedčený, že to legislatívci mysli dobre, ale ak vo finále kvôli nedopatreniu firma príde o biznis, o živobytie môže prísť množstvo ľudí, napríklad v regióne, ktorý životne potrebuje zamestnanosť a zamestnávateľov.

Podnikateľom sa podarilo zapracovať do zákona niektoré svoj návrhy. Obmedzili sa tým nezamýšľané následky predpisu?

Pri registri partnerov musíte mať potvrdený a zaevidovaný stav, kto je váš konečný užívateľ výhod, ešte pred tým, než prijmete platbu od štátu. Pôvodný návrh bol, že ak máte dostať platbu nad určitú hodnotu, pred tým, ako ju môžete prijať, ste museli absolvovať proces verifikácie. To si však neviete zabezpečiť interne, ale musíte na to použiť externú firmu, ktorá by si musela vypýtať doklady a trvalo by to dlho.